

Getty Images

کودک کشی و گرسنگی، کارنامه سیاه سعودی‌ها

یمن، سخت‌ترین روزهای تاریخش را سپری می‌کند

فرانک بزرگواری

بخش اورژانس بیمارستان کودکان السبین در صنعا پایتخت یمن

نمای نخست

اتان ۵ ماهه در حالی توسط پزشک معاینه می‌شود که کودک دیگری در کنار او در حال تقلای برای زنده ماندن است. اتان بدن نحیفی دارد و سریع و سطحی نفس می‌کشد. پدر با نگاهی خیره به او چشم دوخته و مادر لوله اکسیژن را کنار صورتش نگه داشته است. هیچ کس اشک نمی‌ریزد، اما نگاه‌ها لبریز از ترس و هراس است. دکتر از آخرین باری که کودک غذا خورده است می‌پرسد، اما پاسخی شنیده نمی‌شود. گرسنگی از بدو تولد همزاد اتان بوده است. مادر به دلیل تغذیه بد، قادر به شیر دادن به او نبود. بنابراین تلاش کردند کودک را به جای بزرگ کردن با شیر مادر با شیر بز تغذیه کنند اما، نتیجه چیزی جز مبتلا شدن به اسهال نبود. حالا اتان کوچک از سوء تغذیه شدید رنج می‌برد. از عبدالعزیز - پدر اتان - شنیدیم که حدود یک ماه است کودک در چنین شرایطی قرار دارد چرا که توانایی پرداخت هزینه سفر به صنعا را نداشته‌اند. در جایی که آنها زندگی می‌کنند هیچ شغلی وجود ندارد و از طرفی نیز قیمت‌ها شدیداً افزایش داشته است. از اومی پرسیم: با چه چیزی شکم خود را سیر می‌کنید؟ او سر به زیر می‌اندازد و می‌گوید: آرد، فقط آرد. بزرگترین تلفات جنگ یمن سوا از کسانی که در بیمارستان‌ها جان خود را از دست داده‌اند، کسانی هستند که دچار سوء تغذیه شده‌اند. هم‌اکنون صدها هزار کودک یمنی مانند اتان مبتلا به سوء

نمای دوم

اتحادشوم مالاریا و گرسنگی

تغذیه شدید هستند و احتمالاً میلیون‌ها نفر نیز در مراحل ابتدایی آن به سر می‌برند. اما می‌توان به طور دقیق شمار این افراد را تخمین زد. زیرا آمار در اینگونه کشورها قابل اطمینان نیستند. با این حال به گفته پزشکان، روزانه صافی طویل از کودکان وارد بخش می‌شوند.

در همین هنگام که به اتان نگاه می‌کنیم، خانواده‌ای دیگر کودکي حدوداً ۶ ساله را با عجله وارد بخش می‌کنند. پزشکان در حال احیا و دادن نفس مصنوعی به او هستند اما، کاملاً واضح است که این کمک‌ها سود بخش نیستند. در عرض چند ثانیه صدای گریه مادرش بخش اورژانس را پری می‌کند. پسر بچه مبتلا به مالاریا بود و به علت سوء تغذیه توانی برای مبارزه با تب ناشی از مالاریا نداشت. سوء تغذیه عاملی است که شدت بیماری حدود چهار درصد از مراجعان به بیمارستان را تشدید می‌کند.

نمای سوم

شهر بندری جدید

کشور یمن تقریباً تنگی به واردات مواد غذایی است. شهر بندری جدید در کنار دریای سرخ، در قسمت جنوبی منطقه تصرف شده توسط انقلابیون، جایی است که حجم عمده واردات به آنجا وارد می‌شود. اما اینجا در شمار نخستین مناطقی بود که توسط ائتلاف سعودی بمباران شد. بعد از بمباران‌ها از یک جرقه بزرگ برای تخلیه بار کشتی‌های منقحر شده استفاده می‌شود و این بدان معناست که فقط کشتی‌هایی می‌توانند لنگر بیندازند که یک جرقه بزرگ کوچک دارند و همین کل روند تخلیه بار کشتی‌ها را پیشرفت کند می‌کند. انبار غله و انبار نگهداری غذای از حملات آسیب

دیده‌اند و آن سوی بندر نیز پیل‌های شهر بر اثر اصابت بمب از بین رفته و حمل و نقل جاده‌ای کند و پر مخاطره شده است. به طور کلی تأسیسات زیربنایی توزیع غذا به طرز تأثیر گذاری فلج شده است. رئیس بندر تکه‌های جمع شده بمب‌ها را بعد از حملات هوایی نشان می‌دهد. هیچ شماره سریالی برای چک کردن وجود ندارد اما مردم اینجا معتقدند این بمب‌ها همان تسلیحاتی هستند که توسط دیده‌بان حقوق بشر علیه کارخانه‌های نزدیک حدیده سندساز شده‌اند. بمب‌های هدایت شده paveway در آمریکا و انگلستان ساخته می‌شوند. از شروع جنگ در بهار سال گذشته تا کنون، انگلستان تسلیحاتی به ارزش ۳ میلیارد پوند به عربستان سعودی فروخته است. علاوه بر این نیروی هوایی عربستان با جت‌های موسوم به یوروفایتر پرواز می‌کنند و هیچ تعجبی ندارد وقتی می‌بینیم مردانی که در اینجا کار می‌کنند انگلستان را به عنوان بخشی از ائتلافی می‌دانند که به یمن حمله می‌کند. در بیشتر پاسگاه‌های بازرسی حدیده، در آنسوی یمن، آنها ما - گروه انگلیسی فیلمبرداری - را با کمی سوء ظن زیر نظر دارند.

روند معکوس رشد

نمای چهارم

ساکنان روستاهای اطراف حدیده نیز از بحران سوء تغذیه در رنج هستند. یک تیم سیار از پزشکان و پرستاران هر کمکی که می‌توانند به آنها می‌کنند اما امکانات آنان نیز اندک است. والدین کودکان بیماری‌گویی آنها توانایی پرداخت هزینه سفر و بیمارستان کودکان را ندارند. به دیدار بسیم رفتیم. او کسی است که روند رشدش از بدو تولد تا کنون معکوس بوده و وزن کنونی‌اش از وزن زمان تولدش نیز کم‌تر است. پدرش راننده یک موتور-تاکسی است که درآمدی ندارد و نمی‌تواند هزینه سفر به شهر را بپردازد. بنابراین، ما آنها را با ماشین خود به بیمارستان رساندیم. بخش سوء تغذیه در بیمارستان حدیده پراز موارد مشابه این است.

مرگ اتان

نمای آخر

در بازگشت به صنعا، برای سرکشی و خبر گرفتن از وضعیت مواردی که قبلاً از آنها فیلم تهیه کرده بودیم، به بیمارستان کودکان رفتیم. اتان به بخش مراقبت‌های ویژه منتقل شده بود ولی ۲ روز پیش از بازگشت ما فوت شده بود. والدینش او را در قبرستان شهر به خاک سپرده بودند. آنها دیگر نمی‌توانند بر سر مزار او بیایند، چرا که توان پرداخت هزینه رفت و آمد را ندارند. بیش از ۶۰۰ نفر در این جنگ کشته شدند و یمن که در شمار فقیرترین کشورهای جهان قرار دارد تمام زیرساخت‌های آن توسط همسایه‌اش که یکی از ثروتمندترین ممالک جهان است، با حمایت‌های کشورهای مدعی دموکراسی و حقوق بشر نابود شده است. این خسارات سنگین جانی و مالی جدای از آثار سوء روحی روانی این جنگ بر کودکان و ساکنان این سرزمین است.

منبع: گاردین

سلب تابعیت مبارزان، واکنش انفعالی دولت بحرین

حقوق بین‌الملل، سلب تابعیت را به عنوان «مجازات» نمی‌پذیرد

دولت بحرین در سال‌های اخیر سپس از شروع اعتراضات مردمی در بهار عربی با کمک برخی هم‌پیمانان منطقه‌ای و فرمانت‌های خود به سرکوب جنبش مردمی بحرین پرداخته و با اعمال خشونت و نقض حقوق بشر به سرکوب اصولی چون آزادی بیان و عقیده، آزادی اجتماعات و آزادی فعالیت احزاب پرداخته است.

زیرپانهادن اصول اولیه اعلامیه حقوق بشر، در کنار نقض «آزادی بیان»، «آزادی اجتماعات» و «آزادی فعالیت احزاب»، از ایرادات عمده نهاد‌های مدنی و حقوق بشری به دولت بحرین است. اقداماتی که درد و رنج فراوانی را نصیب مردم بحرین و خانواده‌های جوانانی کرده است که امید به داشتن مشارکت سیاسی در سر نوشت کشورشان دارند. در کنار مجازات زندان، شکنجه و صدها آسیب دیگر خانواده‌های بحرینی با سلب تابعیت اعضای خانواده خود از لحاظ اجتماعی، سیاسی و حقوقی آسیب‌های متعددی را متحمل می‌شوند.

ریکورد دولت در سرکوب مخالفان و اجرای مجازات‌های غیر معمول در عرف جهانی نظیر سلب تابعیت، دولت بحرین را در وضعیت ویژه‌ای قرار داده است. اقدام دولت در سلب تابعیت از منظر مدافعان حقوق بین‌الملل و قانون اساسی بحرین محکوم و مردود است. غیرقانونی بودن سلب تابعیت در بررسی‌های جمالی برخی منابع قوانین حقوق بین‌الملل، همچنین در بررسی برخی مواد قانون اساسی بحرین به روشنی آشکار می‌شود.

سلب تابعیت نقض ماده ۱۵ اعلامیه جهانی حقوق بشر

ماده ۱۵ اعلامیه جهانی حقوق بشر تصریح می‌کند: هر انسانی

امکان پذیر است. هدفی که بنا بر اختیارات قانونی باید به شکلی قضایی و حرفه‌ای صورت گرفته‌ و از سوی فرد مورد اتهام نیز قابل تجدیدنظر خواهی باشد.

«اعلامیه جهانی حقوق بشر» می‌گوید: «هر کس حق دارد که دارای تابعیت باشد و واحدی را نمی‌توان خودسرانه از تابعیت خود یا حق تغییر تابعیت محروم کرد.»

سلب تابعیت به عنوان مجازات در صورتی که تابعیت از نوعی «اصولی» باشد، مورد انتقاد است، اما در صورتی که تابعیت «اعطایی» یا «اکتسابی» باشد، با صلح حاکمیت و اقتدار دولت‌ها قابل تفسیر و توجیه است. شخصی که بدین طریق تابعیت خود را از دست می‌دهد، ممکن است بدون تابعیت باقی بماند. به همین دلیل است که معمولاً در سطح بین‌المللی سلب تابعیت را، هنگامی که تابعیت اصلی است و از ابتدای تولد برای شخص حاصل شده است، به عنوان مجازات نمی‌پذیرند. در رویه عام حقوق بین‌الملل، معمولاً کمتر کشوری پیدای می‌شود که به افرادی که تابعیت آنها به دلیل مجازات سلب شده است، تابعیت اعطا شود.

ابهامات قانونی بر مبنای قانون اساسی بحرین

دولت بحرین در راستای سرکوب مخالفان و افزایش درد و رنج وارد آمده به خانواده‌ها، نه تنها قوانین بین‌الملل و اعلامیه‌های حقوق بشر که قانون اساسی خود را نیز زیر پای می‌گذارد. نگاهی به قانون اساسی بحرین نشان می‌دهد، دولت آل خلیفه در رویارویی با مردم خود سه ماده قانونی مندرج در قانون اساسی خود را نادیده گرفته است. ماده ۴ قانون اساسی بحرین تصریح می‌کند: عدالت، مساوات،